

Клочко А.М.,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри міжнародних відносин
Сумського національного аграрного університету

Болотіна (Дігтяр) А.О.,
здобувач ступеня доктора філософії кафедри міжнародних відносин
Сумського національного аграрного університету

УДК 343

DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2021.2.13>

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Однією із проблем у досягненні мети кримінально-правового переслідування та притягнення винних осіб до відповідальності за кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності є неефективність діяльності правоохоронних органів у процесі кваліфікації цих діянь. Ця проблема набирає особливої актуальності в умовах розбудови в Україні інформаційного діджиталізованого суспільства, яке не можливо уявити без розвитку сфери інтелектуальної власності. Протидія кримінальним правопорушенням відповідними суб'єктами протидії, зокрема правоохоронними органами держави, є складним процесом, який істотно залежить від комплексу факторів: професійного та відповідального ставлення до виконуваної роботи співробітників та представників відповідних суб'єктів протидії, дієвого правового регулювання процесів проведення розслідування та підстав притягнення до кримінальної відповідальності, міжнародної співпраці цих суб'єктів та участі міжнародних організацій у процесах захисту прав інтелектуальної власності. Вибіркові статистичні показники Офісу Генерального прокурора свідчать про суттєве зростання рівня правопорушень проти прав інтелектуальної власності в Україні. В умовах пандемії, спричиненої поширенням вірусу COVID-19, та активного залучення цифрових інструментів у всі сфери життєдіяльності суспільства такі ж тенденції щодо зростання показників злочинності властиві й окремим кримінальним правопорушенням у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку, виявлення та протидія яким ускладнюється у зв'язку з появою нових способів їх вчинення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні продовжується процес реформування судової системи, спрямований на забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів громадян шляхом справедливого вирішення правових спорів на засадах верховенства права. Проте у професійних юридичних колах та науковому середовищі відсутнє стале розуміння щодо сутності такого реформування, послідовності та змісту заходів, які мають бути проведені для досягнення мети судової реформи. Проведення судової реформи в Україні, яка характеризується певною непослідовністю, утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності та деякі інші процеси, які відбуваються у сфері правосуддя останніми роками, зумовили активізацію уваги науковців до питання укріплення правового захисту прав інтелектуальної власності. Зокрема, окремим питанням кримінально-правової охорони вказаних прав у контексті євроінтеграції присвячено наукові напрацювання В.Б. Харченка, базове поняття та класифікація кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності була запропонована О.В. Новіковим. Загальний стан кримінально-правової захищеності інтелектуальної власності в Україні в окремих її аспектах досліджували вітчизняні науковці: І.М. Бенедисюк, Ю.А. Дорохіна, В.А. Єрмоленко, О.О. Дудоров, О.І. Кепко, А.А. Хрідочкіна та ін.

Проте в дослідженнях зазначених вище вчених не було приділено гідної уваги захисту прав інтелектуальної власності в умовах судової реформи в Україні, тобто не було враховано трансформації суспільних відносин, які відбулися як наслідок інституційних, законодавчих, а також кадрових змін, що були спрямовані на забезпечення верховенства права та оптимізацію

функціонування судової системи України з метою підвищення рівня довіри громадян до судової влади. Насамперед, поряд із позитивними наслідками, які зумовили внесення необхідних змін до Конституції України, утворення нових інституцій, необхідне проведення ретельного аналізу негативних наслідків реформування судової системи України та вироблення пропозицій, у тому числі й законодавчих, для їх усунення. Цей процес може бути забезпечений за рахунок оцінки дійсного стану криміналізації суспільних відносин у сфері захисту прав інтелектуальної власності у співвідношенні з наслідками проведеного реформування судової системи в Україні, а також з урахуванням відповідного досвіду зарубіжних держав щодо протидії окремим видам злочинності. У цьому контексті не може не поставати питання про роль і місце кримінального закону в мінімізації негативних проявів і зловживань у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Окремі зміни, що приймалися в законодавстві України упродовж останніх років, не мали системного характеру. Це свідчить про те, що судова реформа в Україні перебуває у стадії реалізації, успішне завершення якої ускладнюється вчиненням кримінальних правопорушень.

Метою дослідження є проведення аналізу кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності в контексті судової реформи в Україні, з'ясування місця цих кримінальних правопорушень у Кримінальному кодексі України.

Виклад основного матеріалу. Посилення заходів протидії усім видам правопорушень проти прав інтелектуальної власності, в тому числі й кримінальним правопорушенням, зумовлене необхідністю адаптації кримінального законодавства України до міжнародних стандартів та підвищення значущості суспільних відносин, що складаються у сфері захисту прав інтелектуальної власності в сучасному світі. Як стверджує В.В. Топчій, сукупний розмір матеріальної шкоди, заподіяної кримінальними правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності, наприклад у 2017 році сягнув 36 657 007 грн. Лише щорічний обсяг торгівлі підробками становить 461 млрд євро (2,5% від загального світового обсягу торгівлі), при цьому в ЄС імпорту контрафактної продукції зафіксовано на суму 120 млрд євро, що становить 7% від усього імпорту. Серед потерпілих від зазначених діянь такі відомі компанії США, як Microsoft, Adobe System, Corel, Adidas Group, Nike Internation

LTD, Kraft Foods Inc. Лише корпорація Microsoft оцінює свої збитки від контрафактного продажу програмного забезпечення в нашій державі у 200 млн доларів США [11, с. 250]. Крім того, згідно зі Спеціальним звітом 301 (The Special 301 Report), який опублікований 29 квітня 2020 року Торговельним представництвом США, Україна залишається у списку пріоритетних спостережень, тобто в переліку держав, які не забезпечують захисту прав інтелектуальної власності та щодо яких здійснюється першочергове спостереження. Включення України до пріоритетного списку спостережень ґрунтується на таких підставах: 1) несправедливе, непрозоре управління системою організацій колективного управління, які відповідають за збір та розподіл роялті правовласникам; 2) широке використання неліцензованого програмного забезпечення українськими державними установами; 3) невиконання ефективних засобів для боротьби з широкомасштабними порушеннями проти прав інтелектуальної власності [10, с. 76]. За висновком Європейської Комісії від 08.01.2020 р. ситуація не змінилася і в 2018–2019 рр., незважаючи на суттєве зближення вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу в цій сфері, наша держава в контексті міжнародних зобов'язань потребує посилення рівня захисту прав інтелектуальної власності [4, с. 381].

Теорія кримінального права вимагає нового підходу до розуміння дефініцій «кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності», «злочини проти прав інтелектуальної власності» та «кримінальні проступки проти прав інтелектуальної власності» у зв'язку із введенням до Кримінального кодексу України (КК України) поняття інституту кримінального проступку.

На підставі КК України [6] видається, що у вузькому розумінні «кримінальне правопорушення проти прав інтелектуальної власності» є передбаченим законом про кримінальну відповідальність суспільно небезпечним винним діянням (дією або бездіяльністю), вчиненою суб'єктом кримінального правопорушення. При цьому КК України визначає кримінальним проступком передбачене КК України діяння (дію чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Однак поняття «злочин» у цьому контексті в КК України вже не наводиться,

а пропонується поділ злочинів на «нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі». З наведеного видається, що кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності поділяються на кримінальні проступки та злочини. Винні діяння проти прав інтелектуальної власності, скоєні суб'єктами кримінальних правопорушень, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі, є поряд з іншими діяннями, передбаченими КК України в інших сферах суспільних відносин, кримінальними проступками проти прав інтелектуальної власності. Інші кримінально карані діяння проти прав інтелектуальної власності, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, пов'язане з позбавленням волі, належать до злочинів проти прав інтелектуальної власності.

Наступним важливим питанням, що належить до дискусійних як серед науковців, так і серед практиків, є відсутність сталого розуміння щодо того, які саме кримінальні правопорушення належать до системи кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності. Найбільш поширеною є думка, що ними є такі суспільно небезпечні діяння, передбачені КК України: порушення авторського та суміжних прав (ст. 176 КК України); порушення права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію (ст. 177 КК України); незаконне використання знака для товарів та послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України); незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну та банківську таємницю (ст. 231 КК України), та розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України). Останні два склади належать до злочинів проти інтелектуальної власності тільки в частині незаконного отримання та розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю, оскільки банківська таємниця не є об'єктом права інтелектуальної власності. У проведених нами раніше дослідженнях було акцентовано на тому, що з урахуванням різних об'єктів кримінально-правової охорони потрібне виділення зі ст. 232 «Розголошення комерційної або банківської таємниці» окремих

кримінально-правових норм: «Розголошення комерційної таємниці» та «Розголошення банківської таємниці». За відповідною ознакою доцільно виділити окремі кримінально-правові норми і зі ст. 231 КК України – «Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю» [5, с.56].

На думку О.В. Новікова, «злочинами проти інтелектуальної власності слід розуміти сукупність злочинних посягань на встановлений порядок володіння, користування та розпорядження об'єктами права інтелектуальної власності, в результаті яких заподіюється значна шкода конкретним правовласникам» [6, с. 235]. Основними ознаками вказаних посягань окремі автори називають спільний об'єкт злочинного посягання, предмет, матеріальна шкода завжди є наслідком вказаних злочинів, небезпечність наслідків для економіки держави [13, с. 122].

Вибіркові статистичні дані підтверджують своєчасність досліджуваної проблематики. Лише станом на березень 2021 р. вчинено 16 кримінальних правопорушень за ст. 176 КК України «Порушення авторського та суміжних прав»; 8 кримінальних правопорушень за ст. 177 КК України «Порушення права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, раціоналізаторську пропозицію»; 30 КП за ст. 229 КК України «Незаконне використання знаку для товарів та послуг, фірмового найменування, кваліфікованого значення походження товару»; 5 КП за ст. 231 КК України «Незаконне збирання відомостей, що становлять комерційну таємницю» та 5 кримінальних правопорушень за ст. 232 КК України «Розголошення комерційної або банківської таємниці» [2]. У 2020 році кількість вчинених кримінальних правопорушень становила 118 КП за ст. 176 КК України «Порушення авторського та суміжних прав», 19 КП за ст. 177 КК України «Порушення права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, раціоналізаторську пропозицію», 123 КП за ст. 229 КК України «Незаконне використання знаку для товарів та послуг, фірмового найменування, кваліфікованого значення походження товару», 16 КП за ст. 231 КК України «Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю», 3 КП за ст. 232 КК України «Розголошення комерційної або банківської таємниці» [3]. Такі дані свідчать про зростання вчинення

цих кримінальних правопорушень упродовж 2021 р., зокрема, станом на травень 2021 року вчинено вже більше кримінальних правопорушень щодо незаконного використання комерційної таємниці, ніж за весь попередній рік. Крім того, постає питання щодо кримінальних правопорушень за ст.ст. 231, 232 КК України «Незаконне збирання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю», «Розголошення комерційної або банківської таємниці»: наведені статистичні дані Офісу Генерального прокурора не містять конкретизованих відомостей, що саме було об'єктом цих кримінальних правопорушень – банківська чи комерційна таємниця. Це вкотре підтверджує недосконалість відповідних звітів та потребу в оптимізації їх змісту з метою полегшення роботи зі статистичними даними, зокрема щодо кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності. Однак однорідність та внутрішній зв'язок між собою цих кримінальних правопорушень настільки міцний, що окремі науковці схиляються до необхідності виділення самостійного розділу в Особливій частині КК України, який має об'єднати в собі злочинні посягання проти прав інтелектуальної власності [12; 1, с. 228].

Крім того, не можливо оминати увагою проблему визначення наслідків кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності, зокрема йдеться про складну практику визначення розміру матеріальної шкоди, спричиненої цими кримінальними правопорушеннями. Аналіз вироків судів у справах із неправомірного використання об'єктів права інтелектуальної власності за останні 2 роки демонструє, що розмір завданої матеріальної шкоди обраховувався та зазначався лише внаслідок завдання реальних збитків власникам об'єктів права інтелектуальної власності, тобто без врахування упущеної вигоди (недоотриманих прибутків). Така ситуація пояснюється як відсутністю належної методики для експертної оцінки розміру матеріальної шкоди в разі порушення права у сфері інтелектуальної власності, так і неправильним розумінням поняття «матеріальна шкода» в суб'єкта розслідування, який здійснює провадження в цих правопорушеннях. Результатом неправильного визначення розміру матеріальної шкоди, завданої в результаті порушення права у сфері інтелектуальної власності, є неправильна кримінально-правова кваліфікація цих кримінальних правопорушень. Своєю чергою це не лише негативно впливає на ефективність процесу розслідування зазначених

кримінальних правопорушень, але й ставить під сумнів виконання завдань кримінального та кримінально-процесуального законодавства [9, с. 327].

Незважаючи на те, що за Національним стандартом № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» матеріальна шкода становить реальні збитки та упущену вигоду [7], на практиці й досі виникає проблема з обрахуванням упущеної вигоди і фактично проблеми правового регулювання змушують вітчизняних підприємців самостійно слідкувати за конкурентами та вчасно реагувати на поширення контрафактного продукту, навіть не сподіваючись на компенсацію упущеної вигоди, яку могли б отримати. Загальна система протидії та запобігання кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності, перш за все, має базуватися на нормативно-правових здобутках кримінального законодавства. Тому теоретичне вирішення проблем розуміння кримінального правопорушення проти прав інтелектуальної власності є прямим фактором протидії цим правопорушенням.

Висновки. На підставі викладеного вище можна констатувати, що реформування судової системи України є не завершеним процесом, який має бути підкріплений цілісною системою заходів, спрямованих на досягнення очікуваних результатів. Ознайомлення з відповідними науковими дослідженнями в цій сфері дало змогу дійти висновків, що всупереч наявності доктринальної потреби в новітніх теоретичних розробках фундаментального значення у сфері кримінально-правового та кримінологічного осмислення феномена злочинності у сфері захисту прав інтелектуальної власності, наукові засади протидії кримінальним правопорушенням цієї категорії є мало розробленими і обмежуються переважно дослідженнями кримінально-правових заходів впливу на окремі злочинні посягання. Розбудова інституту інтелектуальної власності в Україні, утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності та одночасно криза соціальної культури громадян, недостатня впливовість соціальних інститутів, спрямованих виховувати повагу до законних прав інших осіб, актуалізують низку проблемних питань кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності в Україні. Недосконалість положень чинного КК України щодо регулювання суспільних відносин у сфері захисту прав інтелектуальної власності негативно позначається на процесі відправлення правосуддя,

розгляду справ відповідних категорій, постановленні справедливих та неупереджених судових рішень. Є очевидна потреба в розробленні єдиних методичних підходів щодо виявлення та протидії кримінальним правопорушенням у сфері захисту прав інтелектуальної власності, проведенні спільних заходів правоохоронних та контролюючих органів держави щодо своєчасного запобігання проявам цих кримінальних правопорушень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дорохіна Ю.А., Дудоров О.О. Окремі питання систематизації кримінально-правової охорони прав на об'єкти власності та об'єкти інтелектуальної власності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4. 2015. С. 223–229.

2. Єдиний Звіт про кримінальні правопорушення по державі за січень–березень 2021 року. Офіс Генерального прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=114368&libid=100820&c=edit&c=fo.

3. Єдиний Звіт про кримінальні правопорушення по державі за січень–грудень 2020 року. Офіс Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua/1stat>.

4. Кепко О.І., Кепко В.О., Стан захищеності інтелектуальної власності в Україні. URL: <http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/7727/1/2021%20-%20Toronto%20-%20>

5. Ключко А.М., Дігтяр А.О. Розмежування банківської та комерційної таємниці як об'єктів кри-

мінально-правової охорони та забезпечення права інтелектуальної власності». *Форум права*. 2018. № 5. С. 50–58.

6. Кримінальний Кодекс України: Кодекс, Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 25-26. Ст. 131.

7. Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/93794592>.

8. Новіков О.В. Злочини проти інтелектуальної власності: поняття, види, сучасний стан та тенденції розвитку. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 234–239.

9. Петрушко М.О. Проблемні аспекти розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з порушенням прав у сфері інтелектуальної власності. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18006/1_p326-329.pdf.

10. Таран О.В., Гавловський В.Д. Захист інтелектуальної власності в мережі Інтернет. *Інформація і право*. 2020. № 4. С. 73–81.

11. Топчій В.В. Авторське і суміжні права: кримінально-правова охорона. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 1. Том 2. С. 248–251.

12. Харченко В.Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні: монографія. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2011. С. 24.

13. Хрідочкіна А.А. До питання про формулювання поняття «предмет злочинів проти інтелектуальної власності». *Право і суспільство*. 2013. № 1. С. 122–128.

Ключко А.М., Болотіна (Дігтяр) А.О. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Трансформаційні зміни, спричинені поширенням вірусу COVID-19 та загальносвітовою пандемією, зумовлюють динамічні перетворення в суспільстві, особливо в інформаційному просторі та сфері інформаційних технологій, що сприяє зростанню рівня їх цінності. Водночас посилюється значення об'єктів права інтелектуальної власності для суспільства. Як демонструють звіти окремих міжнародних організацій, злочинність у сфері інтелектуальної власності щорічно характеризується тенденціями до зростання, спричинює значні збитки для національної та світової економіки.

Україна все ще не здатна ефективно протидіяти кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності. Діяльність правоохоронних органів та інших суб'єктів протидії цим кримінальним правопорушенням є не достатньо ефективною, що призводить до безкарності винних осіб. Процеси діджиталізації суспільства, що впроваджується в Україні, актуалізує необхідність забезпечення високого рівня кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності, ефективного розслідування цих суспільно небезпечних діянь та розробки комплексу заходів, спрямованих на мінімізацію їх проявів. Порушення прав інтелектуальної власності в Україні відбуваються систематично, що проявляється у високому рівні споживання контрафактної, фальсифікованої продукції, особливо у сфері ІТ-технологій. Це негативно позначається на міжнародному іміджі держави та уповільнює залучення зарубіжних інвестицій.

Стаття присвячена з'ясуванню поняття «кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності», окремим питанням кваліфікації зазначених правопорушень, визначенню місця кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності в структурі Кримінального кодексу України. Система протидії кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності має базуватися перш за все на нормативно-правовому підґрунті, а саме на відповідних забезпечувальних кримінально-правових нормах. Тому формулювання легальної дефініції кримінального правопорушення проти прав інтелектуальної власності сприятиме з'ясуванню напрямів протидії цим діянням, встановленню їх кваліфікуючих ознак, що в комплексі позитивно позначиться на процесі їх кваліфікації, виявленні причетних та винних осіб, а також подальшому притягненні їх до кримінальної відповідальності. Крім того, у практичній площині з утворенням Вишого суду з питань інтелектуальної власності набуває важливого значення питання проведення розрахунку реальних збитків та упущеної вигоди у справах із питань інтелектуальної власності.

Судовій практиці в Україні бракує відомостей щодо врахування вітчизняними судами упущеної вигоди, що негативно позначається на компенсації збитків, спричинених кримінальними правопорушеннями, та досягненні соціальної справедливості.

Ключові слова: кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності, кримінальний проступок, злочини проти прав інтелектуальної власності.

Klochko A.M., Bolotina (Dihtiar) A.O. CRIMINAL OFFENSES IN THE FIELD OF PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS IN THE CONTEXT OF REFORMING THE JUDICIAL SYSTEM OF UKRAINE

The transformational changes caused by the spread of the COVID-19 virus and the global pandemic are causing dynamic changes in society, especially in the information space and in the field of information technology, which contributes to the growth of their value. At the same time, the importance of intellectual property for society is growing. According to the reports of some international organizations, intellectual property criminality is characterized by growing trends every year, causing significant damage to the national and world economy. Ukraine is still unable to effectively combat criminal offenses against intellectual property rights. The activities of law enforcement agencies and other subjects of counteraction to this criminal offense are not effective enough, which leads to impunity for the perpetrators.

The processes of digitalization of society, implemented in Ukraine, highlights the need to ensure a high level of criminal protection of intellectual property rights, effective investigation of these socially dangerous acts and the development of a set of measures aimed at minimizing their manifestations. Infringements of intellectual property rights in Ukraine occur systematically, which is manifested in the high level of consumption of counterfeit, counterfeit products, especially in the field of IT technologies. This has a negative effect on the international image of the state and slows down the attraction of foreign investment. The article is devoted to clarifying the concept of “criminal offenses against intellectual property rights”, some issues of qualification of these offenses, determining the place of criminal offenses against intellectual property rights in the structure of the Criminal Code of Ukraine. The system of counteraction to criminal offenses against intellectual property rights should be based primarily on the legal basis, namely on the relevant security criminal law.

Therefore, the formulation of a legal definition of a criminal offense against intellectual property rights will help clarify the directions of counteraction to these acts, the establishment of their qualifiers, which in turn will positively affect the process of their qualification, identification of guilty and guilty persons, and further prosecution. In addition, in practice, with the establishment of the Supreme Court of Intellectual Property, the issue of calculating real losses and lost profits in intellectual property cases becomes important. Judicial practice in Ukraine lacks information on the consideration of lost profits by domestic courts, which has a negative impact on compensation for damages caused by criminal offenses and the achievement of social justice.

Key words: criminal offenses against intellectual property rights, criminal misdemeanor, crime against intellectual property.